

POLSKIE CENTRUM AKREDYTACJI

OPIS SYSTEMU AKREDYTACJI

*Projekt 2 Wydania 9
Warszawa, 09.02.2016 r.*

1	Spis treści	
2		
3	1. Wprowadzenie.....	3
4	2. Polskie Centrum Akredytacji - informacje ogólne.....	3
5	2.1. Podstawy prawne działalności akredytacyjnej.....	3
6	2.2. Współpraca międzynarodowa	4
7	2.3. Zakres działalności akredytacyjnej.....	5
8	2.4. Akredytacja transgraniczna.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
9	3. Wymagania akredytacyjne i warunki akredytacji	5
10	4. Dokumenty akredytacyjne	5
11	5. Proces akredytacji.....	5
12	5.1. Zasady ogólne procesu akredytacji.....	5
13	5.2. Czas trwania procesu akredytacji.....	6
14	5.3. Wniosek o akredytację. Dokumentacja klienta.....	7
15	5.4. Przegląd wniosku.....	8
16	5.5. Przygotowanie procesu oceny i powołanie zespołu oceniającego.....	8
17	5.6. Przegląd dokumentacji i wizytacja wstępna.....	9
18	5.7. Ocena na miejscu.....	10
19	5.8. Ocena wykonania korekcji / działań korygujących.....	11
20	5.9. Decyzja w procesie akredytacji.....	12
21	6. Przerwanie procesu akredytacji.....	123
22	7. Procesy nadzoru.....	13
23	7.1. Ogólne zasady prowadzenia procesów nadzoru.....	13
24	7.2. Nadzór planowany.....	144
25	7.3. Nieplanowane procesy w nadzorze.....	14
26	7.4. Ponowna ocena.....	16
27	7.5. Wyniki procesów nadzoru.....	177
28	7.6. Wygaśnięcie akredytacji.....	179
29	8. Sankcje.....	199
30	9. Ochrona informacji i praw własności Klientów.....	19
31	10. Przeciwdziałanie korupcji i unikanie konfliktu interesów.....	19
32	11. IBOK – Internetowe Biuro Obsługi Klienta.....	20
33	12. Odwołania i skargi.....	20
34	12.1. Odwołania.....	20
35	12.2. Skargi.....	20
36	13. Opłaty.....	211
37	14. Postanowienia końcowe.....	21
38	15. Dokumenty związane.....	21
39	16. Załączniki.....	222
40		
41		
42		
43		
44		
45		
46		
47		
48		

49 1. Wprowadzenie

50 *Opis systemu akredytacji* (DA-01) jest podstawowym dokumentem przedstawiającym ogólne
51 zasady, jakimi kieruje się Polskie Centrum Akredytacji (PCA) udzielając lub nadzorując
52 akredytację wszystkich jednostek oceniających zgodność (CAB - jednostka, CABS-
53 jednostki).

54 Wymagania akredytacyjne, warunki udzielania i utrzymywania akredytacji oraz szczegółowe
55 zasady prowadzenia ocen podaje:

- 56 – dla laboratoriów badawczych - dokument DAB-07;
- 57 – dla laboratoriów medycznych – dokument DAM-01;
- 58 – dla laboratoriów wzorcujących - dokument DAP-04;
- 59 – dla jednostek certyfikujących systemy zarządzania - dokument DACS-01;
- 60 – dla jednostek certyfikujących wyroby - dokument DACW-01;
- 61 – dla jednostek certyfikujących osoby - dokument DACP-01;
- 62 – dla jednostek inspekcyjnych - dokument DAK-07;
- 63 – dla weryfikatorów EMAS – dokument DAVE-01;
- 64 – dla weryfikatorów GHG – dokument DAVG-01;
- 65 – dla organizatorów badań biegłości – dokument DAPT-01.

66 Dokumenty związane, według których PCA prowadzi działalność akredytacyjną, zostały
67 podane w punkcie 15. niniejszego dokumentu.

68 W odniesieniu do wszystkich dokumentów PCA stosowana jest następująca zasada:
69 w przypadku powołań datowanych, ma zastosowanie wyłącznie wydanie cytowane, zaś
70 w przypadku powołań niedatowanych, stosuje się ostatnie wydanie dokumentu powołanego
71 (łącznie ze zmianami).

72 W dokumentacji PCA stosowane są terminy i definicje podane w rozporządzeniu WE
73 765/2008, normie PN-EN ISO/IEC 17011, PN-EN ISO/IEC 17000 oraz normach
74 akredytacyjnych. Jeśli to konieczne w szczegółowych dokumentach PCA wskazywane są
75 dodatkowe definicje.

76 Dokumenty PCA są dostępne na stronie internetowej www.pca.gov.pl
77 oraz - na życzenie - w siedzibie PCA. Normy są do nabycia w Polskim Komitecie
78 Normalizacyjnym (www.pkn.pl), zaś dokumenty organizacji międzynarodowych European co-
79 operation for Accreditation (EA), International Accreditation Forum (IAF), International
80 Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC) są dostępne w wersji oryginalnej na stronach
81 internetowych tych organizacji (EA: www.european-accreditation.org; ILAC: www.ilac.org;
82 IAF: www.iaf.nu). Tłumaczenia wybranych dokumentów EA, IAF, ILAC dostępne są na
83 stronie internetowej PCA. Dokumenty FALB dostępne są na żądanie w PCA.

84 2. Polskie Centrum Akredytacji - informacje ogólne

85 Adres: ul. Szczotkarska 42, 01-382 Warszawa
86 NIP: 951-19-98-004 REGON: 017168960
87 tel.: 22-355-70-00 fax.: 22-355-70-18
88 strona: www.pca.gov.pl e-mail: sekretariat@pca.gov.pl

89 2.1. Podstawy prawne działalności akredytacyjnej

90 PCA prowadzi działalność akredytacyjną na mocy ustawy z dnia 30.08.2002 r. o systemie
91 oceny zgodności (Dz.U. 2014 r. poz. 1645 z późn. zm.). PCA jest krajową jednostką
92 akredytującą, upoważnioną do akredytacji CABs. PCA posiada status państwowej osoby
93 prawnej i jest nadzorowane przez ministra właściwego ds. gospodarki.

94 PCA działa zgodnie z wymaganiami określonymi: w rozporządzeniu (WE) 765/2008,
95 w ustawie o systemie oceny zgodności, w normie PN-EN ISO/IEC 17011 oraz zgodnie
96 ze zobowiązaniami wynikającymi z zawartych porozumień wielostronnych EA MLA, ILAC
97 MRA, IAF MLA.

98 W zakresie akredytacji weryfikatorów EMAS, PCA działa zgodnie z wymaganiami
99 określonymi w rozporządzeniu nr 1221/2009 oraz wytycznymi Forum of Accreditation and
100 Licencing Bodies (FALB).

101 System akredytacji prowadzony przez PCA jest dostępny dla wszystkich CABs, niezależnie
102 od ich wielkości, przynależności do jakiegokolwiek organizacji lub grupy. **Akredytacja nie jest**
103 **również uwarunkowana liczbą już akredytowanych CABs.**

104 **2.2. Współpraca międzynarodowa**

105 PCA jest pełnoprawnym członkiem organizacji międzynarodowych: EA, IAF, ILAC, w ramach
106 których podpisało wielostronne porozumienia: EA MLA (EA Multilateral Agreement), IAF MLA
107 (IAF Multilateral Recognition Arrangement) oraz ILAC MRA (ILAC Mutual Recognition
108 Arrangement). Szczegółowy zakres wielostronnych porozumień zawartych przez PCA
109 dostępny jest na stronie internetowej www.pca.gov.pl.

110 EA jest jednostką uznaną na mocy rozporządzenia (WE) nr 765/2008. EA MLA jest
111 porozumieniem podpisanym przez krajowe jednostki akredytujące, będące członkami EA,
112 którego celem jest akceptacja oraz wzajemne uznawanie równoważności i wiarygodności
113 usług akredytacyjnych, a tym samym dokumentów zawierających wyniki oceny zgodności,
114 wydawanych przez akredytowane CABs.

115 Jest to możliwe dzięki procesowi wzajemnych ocen, którym poddawane są jednostki
116 akredytujące zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 765/2008. Warunkiem podpisania
117 porozumienia EA MLA przez krajowe jednostki akredytujące jest prowadzenie działalności
118 w szczególności zgodnie z, uznaną międzynarodową normą ISO/IEC 17011 oraz
119 wymaganiami rozporządzenia (WE) nr 765/2008, potwierdzone pozytywnym wynikiem
120 wzajemnej oceny. Ma to na celu zapewnienie, iż wszyscy sygnatariusze porozumienia
121 prowadzą systemy akredytacji w sposób równoważny i kompetentny. Przy tym zakłada się,
122 że CABs akredytowane przez krajową jednostkę akredytującą – sygnatariusza EA MLA,
123 podczas prowadzenia działań objętych zakresem akredytacji, spełniają wymagania
124 odpowiednich norm międzynarodowych.

125 Poza Europą, EA MLA uznawane jest przez ILAC oraz IAF. Dzięki temu dokumenty
126 wydawane przez CABs, akredytowane przez sygnatariuszy EA MLA, są uznawane za
127 równoważne z wydawanymi przez sygnatariuszy wielostronnych porozumień IAF MLA i ILAC
128 MRA. EA MLA ułatwia zatem dostęp do rynków krajów UE i EFTA, natomiast dzięki
129 porozumieniom ILAC MRA i IAF MLA – do rynków na całym świecie.

130 PCA jest również członkiem FALB - Forum of Accreditation and Licensing Bodies i zgodnie
131 z rozporządzeniem (WE) nr 1221/2009 poddawane jest ocenie wzajemnej FALB w zakresie
132 akredytacji weryfikatorów EMAS.

133 **2.3. Zakres działalności akredytacyjnej**

134 Na mocy ustawy o systemie oceny zgodności, do zakresu działania PCA należy między
135 innymi akredytowanie CABs, sprawowanie nadzoru nad nimi w zakresie przestrzegania
136 przez nie wymagań akredytacyjnych i warunków akredytacji oraz prowadzenie wykazu
137 akredytowanych CABs.

138 Szczegółowy zakres działalności akredytacyjnej PCA, w obszarze którego CABs mogą
139 ubiegać się o akredytację opublikowany jest na stronie internetowej PCA w dokumencie
140 *Zakres działalności akredytacyjnej Polskiego Centrum Akredytacji*.

141 **PCA prowadzi działalność akredytacyjną w obszarze dobrowolnym oraz regulowanym**
142 **prawnie.**

143 W przypadku wystąpienia potrzeby akredytacji nowych rodzajów CABs lub akredytacji
144 w zakresie specyficznych dziedzin, PCA może podjąć się rozszerzenia działalności
145 akredytacyjnej.

146 Polityka PCA dotycząca zakresu działalności akredytacyjnej, a w szczególności dotycząca

147 jego rozszerzenia została przedstawiona w dokumencie DA-09.

148 **2.4. Akredytacja transgraniczna**

149 Ogólną zasadą PCA jest prowadzenie działalności akredytacyjnej na terenie Polski oraz
150 nieoferowanie akredytacji poza granicami Polski. Polityka PCA dotycząca akredytacji CABs
151 poza granicami Polski, jak również dotycząca świadczenia usług przez akredytowane przez
152 PCA CABs poza granicami Polski, została przedstawiona w dokumencie DA-07.

153 **3. Wymagania akredytacyjne i warunki akredytacji**

154 *Wnioskująca o akredytację CAB powinna spełniać wymagania akredytacyjne oraz warunki*
155 *akredytacji zgodnie z deklaracją zawartą we wniosku o akredytację (formularz FA-01)*
156 *i dokumentów z nim związanych, a po udzieleniu akredytacji zgodnie z zawartym *Kontraktem**
157 *z akredytowanym podmiotem i dokumentów z nim związanych.*

158 *Wymagania akredytacyjne i warunki akredytacji dotyczące udzielania i utrzymywania*
159 *akredytacji dla poszczególnych rodzajów CABs są wskazane w niniejszym dokumencie*
160 *i dokumentach związanych.*

161 W przypadku konieczności wprowadzania nowych lub znowelizowanych wymagań
162 akredytacyjnych i warunków akredytacji, stosowane są zasady podane w dokumencie
163 DA-09.

164 **4. Dokumenty akredytacyjne**

165 *Po udzieleniu akredytacji oraz zawarciu *Kontraktu z akredytowanym podmiotem*, PCA*
166 *wydaje CAB dokumenty potwierdzające udzieloną akredytację tj. certyfikat akredytacji wraz*
167 *z zakresem akredytacji, opatrzone hologramem oraz indywidualnym numerem akredytacji.*

168 *W przypadku upływu terminu ważności dokumentów akredytacyjnych lub zastąpieniu ich*
169 *przez nowe wydania, CAB powinna niezwłocznie anulować nieaktualne dokumenty*
170 *akredytacyjne, w trybie i na zasadach obowiązujących w akredytowanym podmiocie.*
171 *W przypadku cofnięcia lub zawieszenia akredytacji w całości zakresu akredytacji, dokumenty*
172 *akredytacyjne powinny zostać niezwłocznie zwrócone przez CAB do PCA w celu ich*
173 *anulowania.*

174 *Status akredytacji oraz aktualność zakresu akredytacji można potwierdzić na stronie*
175 *internetowej PCA www.pca.gov.pl*

176 **5. Proces akredytacji**

177 **5.1. Zasady ogólne procesu akredytacji**

178 Zakres oceny w procesie akredytacji określają wymagania akredytacyjne oraz wnioskowany
179 zakres akredytacji. PCA ocenia CAB pod względem kompetencji w zakresie technicznym
180 i systemu zarządzania, mając na uwadze zachowanie przez CAB bezstronności
181 i niezależności oraz zapewnienie wiarygodności usług w zakresie oceny zgodności.

182 W procesach akredytacji ocenie poddawane są tylko te obszary działania CAB, które są
183 objęte wnioskowanym zakresem akredytacji. W stosunku do pozostałych obszarów działania
184 CAB lub działania organizacji związanych, ocenia się je w takim stopniu, by uzyskać
185 pewność, że nie wpływają one negatywnie na spełnienie wymagań akredytacyjnych i/lub na
186 *zaufanie do wiarygodności świadczonych przez CAB usług w zakresie oceny zgodności,*
187 *objętych wnioskiem o akredytację.*

188 Proces akredytacji obejmuje zawsze:

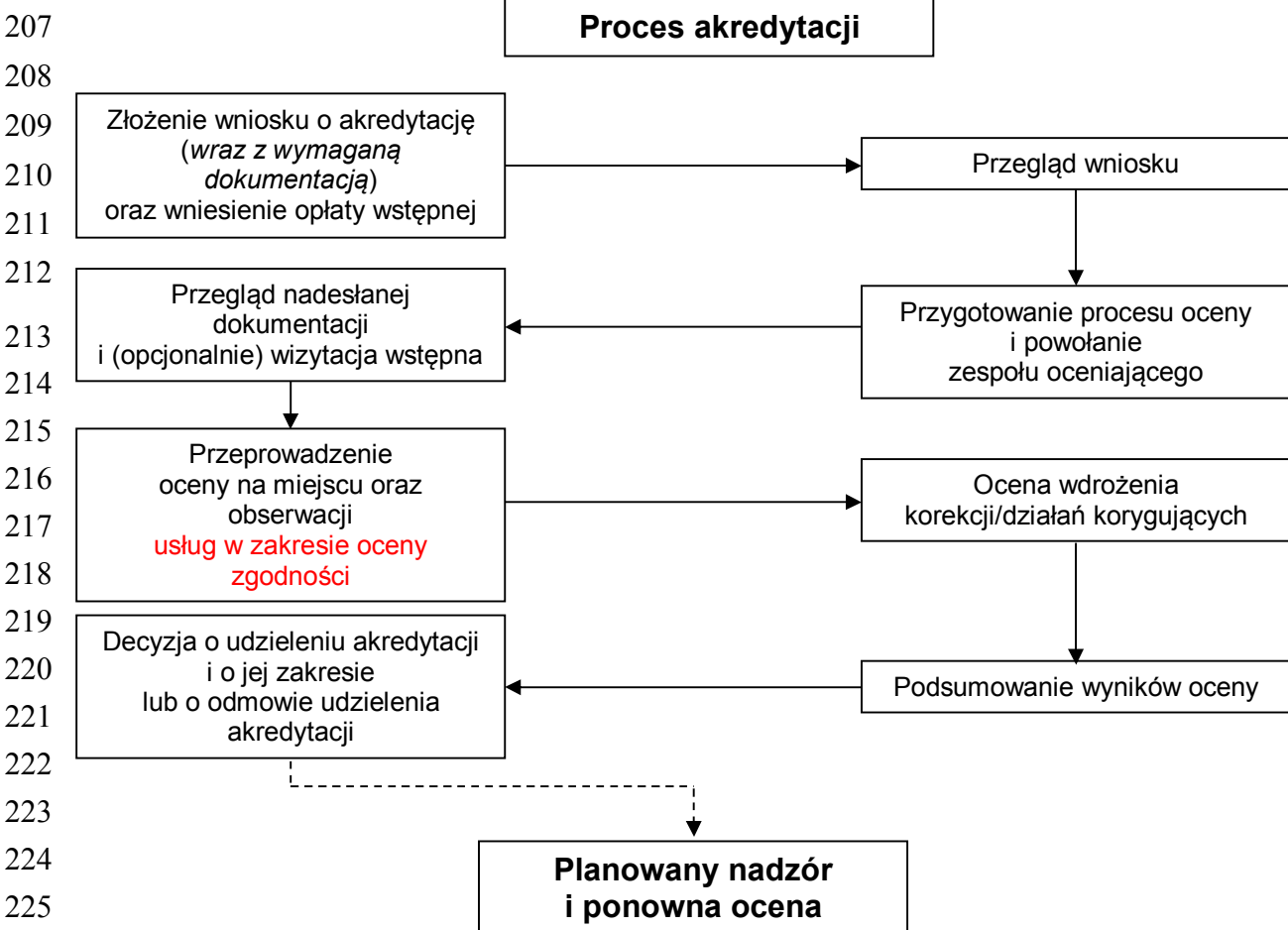
- 189 – przegląd dokumentacji,
- 190 – ocenę na miejscu realizowaną w siedzibie CAB i we wszystkich lokalizacjach, gdzie
191 prowadzona jest jedna lub więcej działalności kluczowych¹,

¹ Działalność kluczowa – def. PN-EN ISO/IEC 17011 i IAF/ILAC A5

192 - obserwacje usług w zakresie oceny zgodności prowadzonych w rzeczywistych
193 warunkach.

194 W przypadku akredytacji w obszarach regulowanych prawnie, gdy do prowadzenia
195 działalności w zakresie oceny zgodności wymagane jest posiadanie akredytacji i brak jest
196 możliwości zademonstrowania przez CAB usług w zakresie oceny zgodności, PCA
197 dopuszcza przeprowadzenie oceny w procesie akredytacji bez obserwacji usług
198 w rzeczywistych warunkach. W tym przypadku PCA udziela CAB akredytacji warunkowej,
199 a obserwacja usług jest przeprowadzana podczas ich pierwszej realizacji dla klienta jako
200 akredytowanej oceny zgodności. Powyższe ma zastosowanie tylko w przypadku wskazania
201 możliwości udzielenia akredytacji warunkowej w szczegółowych dokumentach PCA.

202 W uzasadnionych przypadkach, zarówno w procesie akredytacji jak i nadzoru, podmiot może
203 wnioskować do PCA o przeprowadzenie oceny połączonej dla kilku rodzajów CABs
204 funkcjonujących w ramach jednego podmiotu prawnego. Decyzję w tej sprawie podejmuje
205 PCA.
206

227 5.2. Czas trwania procesu akredytacji

228 Zgodnie z ustawą o systemie oceny zgodności, PCA - w terminie nie dłuższym niż 12
229 miesięcy od dnia złożenia wniosku o udzielenie akredytacji - jest zobowiązane do
230 zawiadomienia wnioskującej CAB o udzieleniu lub odmowie udzielenia akredytacji.

231 Za dzień złożenia wniosku przyjmuje się dzień, w którym zostały dostarczone do PCA
232 wszystkie dokumenty wymienione we wniosku, w tym pełna dokumentacja dot. systemu
233 zarządzania oraz dot. usług w zakresie oceny zgodności.

234 Czas trwania poszczególnych etapów procesu akredytacji zależy zarówno od PCA,

235 jak również działań CAB determinujących realizację kolejnych etapów procesu akredytacji.

236 W niniejszym dokumencie podano terminy umożliwiające przeprowadzenie procesu
237 akredytacji w okresie 12 miesięcy. Przed rozpoczęciem procesu akredytacji, PCA informuje
238 CAB o harmonogramie poszczególnych etapów procesu akredytacji. CAB powinna
239 realizować zadania, umożliwiające PCA kontynuowanie procesu w możliwie najkrótszym
240 czasie. W uzasadnionych przypadkach, przy zachowaniu zasady ciągłości oceny, PCA - na
241 wniosek CAB - może wyrazić zgodę na wydłużenie terminu wymaganego w niniejszym
242 dokumencie.

243 **5.3. Wniosek o akredytację. Dokumentacja klienta**

244 Wnioskująca o akredytację CAB składa wniosek o akredytację (FA-01) wraz z odpowiednimi
245 załącznikami w nim wymienionymi.

246 Dla każdego rodzaju CABs wymagany jest odrębny wniosek.

247 Wniosek o akredytację jest formalnym zleceniem dla PCA na przeprowadzenie procesu
248 akredytacji i zawiera zobowiązanie wnioskującego do wniesienia opłat za proces akredytacji,
249 wynikających z aktualnego cennika (DA-04).

250 Wraz z wnioskiem należy wnieść opłatę wstępną, na zasadach określonych w cenniku
251 (DA-04), a potwierdzenie wpłaty załączyć do wniosku.

252 PCA przyjmuje dokumentację w języku polskim. Tylko w uzasadnionych przypadkach
253 i po wcześniejszym uzyskaniu zgody PCA, dokumentacja jest przyjmowana również w języku
254 angielskim.

255 PCA przyjmuje dokumentację w formie elektronicznej lub papierowej.

256 W przypadku przekazywania dokumentacji w wersji elektronicznej, wymagane jest:

257 – zapewnienie łatwości drukowania dokumentów udostępnionych w wersji elektronicznej
258 **niezależnie od formy dostępu do plików** (np. serwer, płyta CD i tp.) ;

259 – **zapewnienie dostępu do dokumentów do czasu podjęcia przez PCA decyzji w sprawie**
260 **akredytacji;**

261 – stosowanie plików w następujących formatach: Portable Document Format (*.pdf),
262 Microsoft Word Document Format (*.doc), Rich Text Format (*.rtf), plain text (txt), Open
263 Document Format (*.odt);

264 – sprawdzenie plików przez CAB pod kątem obecności wirusów z zaznaczeniem jakim
265 programem dokonano sprawdzenia (*z podaniem wersji*);

266 – dokumenty nie mogą zawierać makr oraz nie mogą być plikami wykonywalnymi (*np. .exe,*
267 *.com*);

268 – w przypadku przesyłania pocztą elektroniczną dokumentów o dużych rozmiarach, pliki
269 muszą być poddane kompresji (zmniejszeniu objętości) za pomocą popularnych
270 programów kompresujących: 7-Zip, Zip, Rar, Gzip. Całkowity rozmiar przesyłki nie
271 powinien przekraczać 20 Mb; nazwy stosowane dla załączników poczty elektronicznej nie
272 mogą zawierać podwójnych spacji, kropek oraz nie mogą posiadać podwójnego
273 oznaczenia typu pliku (np. *.doc.doc, *.doc.zip);

274 – dostateczne zabezpieczenie przez CAB plików przed odczytem przez osoby postronne
275 (*w szczególności podczas przesyłania pocztą elektroniczną*).

276 PCA obejmuje należytą ochroną przekazane dokumenty, udostępnia je tylko wyznaczonym
277 pracownikom PCA, auditorom i ekspertom PCA i członkom komitetów na potrzeby
278 przeprowadzania ocen i podejmowania decyzji w procesach akredytacji i nadzoru.
279 Po zakończonym procesie oceny, dokumenty są zwracane do CAB oraz bezpowrotnie
280 kasowane z zasobów PCA, **poza przypadkiem gdy dokumenty stanowią dowód wdrożenia**
281 **przez CAB korekcji/działania korygujących do stwierdzonych niezgodności – wówczas są**

282 przechowywane w PCA.

283 W przypadku przekazywania dokumentacji w wersji papierowej, wymagane jest uzgodnienie
284 z PCA liczby kopii poszczególnych dokumentów dla członków zespołu oceniającego.

285 Z uwagi na ochronę informacji, wraz z przekazywaną dokumentacją (*bez względu na formę*)
286 należy załączyć wykaz przekazywanych do PCA dokumentów (z zaznaczeniem liczby
287 poszczególnych kopii, jeśli dotyczy).

288 W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się możliwość przeprowadzenia przeglądu
289 dokumentacji w siedzibie CAB, z zastrzeżeniem pokrycia przez niego dodatkowych,
290 związanych z tym kosztów, wynikających z wydłużenia oceny.

291 **5.4. Przegląd wniosku**

292 PCA dokonuje przeglądu wniosku pod względem jego poprawności w zakresie formalnym
293 i merytorycznym (*m.in. kompletności informacji zamieszczonych we wniosku i załączonej*
294 *dokumentacji*) oraz przeprowadza analizę własnych możliwości do przeprowadzenia procesu
295 akredytacji w danym zakresie.

296 Po pozytywnym przeglądzie wniosku, PCA informuje CAB o jego przyjęciu, rozpoczęciu
297 procesu akredytacji oraz harmonogramie poszczególnych etapów procesu akredytacji.

298 W przypadku, gdy wniosek nie jest kompletny, PCA występuje do CAB z prośbą o jego
299 uzupełnienie. Nieuzupełnienie wniosku w terminie 20 dni roboczych od daty otrzymania
300 informacji o jego niekompletności powoduje pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia, a PCA
301 zawiadamia CAB o odmowie udzielenia akredytacji w związku ze złożeniem niekompletnego
302 wniosku o akredytację.

303 W przypadku wniosku, który dotyczy nieakredytowanego dotąd przez PCA zakresu
304 działalności, CAB zostaje poinformowana o odmowie przeprowadzenia procesu akredytacji
305 we wnioskowanym zakresie i ewentualnym podjęciu działań - związanych z rozszerzeniem
306 zakresu działalności PCA - zgodnie z polityką określoną w dokumencie DA-09.

307 **5.5. Przygotowanie procesu oceny i powołanie zespołu oceniającego**

308 Skład zespołu oceniającego ustala się na podstawie wnioskowanego zakresu akredytacji,
309 biorąc pod uwagę optymalną wielkość zespołu i liczbę dni wymaganą do dokonania oceny.
310 Auditorów i ekspertów wybiera się spośród osób, których wiedza i doświadczenie zapewniają
311 obiektywną i rzetelną ocenę kompetencji CAB. W każdym zespole wyznacza się auditora
312 wiodącego. W skład zespołów oceniających mogą wchodzić również auditorzy-stażysty
313 odbywający praktykę auditorską w PCA oraz przedstawiciele PCA.

314 Przedstawiciel PCA ma za zadanie udzielanie wsparcia pozostałym członkom zespołu
315 odnośnie polityk, procedur i wytycznych PCA, i jest powoływany w przypadku ocen o dużej
316 złożoności oraz gdy angażowani są do ocen nowozakwalifikowani auditorzy/eksperti.

317 Skład zespołu podawany jest do wiadomości CAB (*wraz z obserwatorami, auditorami-*
318 *stażystami i przedstawicielami PCA*) przed oceną. CAB ma prawo zakwestionować
319 proponowanych członków zespołu oceniającego, w przypadku zaistnienia wątpliwości, co do
320 bezstronności i niezależności danego członka oraz jeżeli uzna, że może to zagrozić jego
321 interesom w odniesieniu do prawa własności i ochrony informacji. Sprzeciw wobec
322 proponowanego członka zespołu wymaga pisemnego uzasadnienia. W uzasadnionych
323 przypadkach, PCA będzie poszukiwać auditorów/ekspertów poza granicami Polski.

324 Jeżeli w trakcie procesu akredytacji (np. po wizytacji wstępnej) PCA stwierdzi potrzebę
325 dokonania zmian w zespole oceniającym, wówczas uzgadniane są one z CAB.

326 Obserwatorami prowadzonych przez PCA ocen na miejscu mogą być:

- 327 – obserwatorzy PCA (*oceniający przeprowadzanie ocen przez zespół oceniający lub jego*
328 *poszczególnych członków*);

- 329 – ewaluatorzy organizacji międzynarodowych oceniających PCA;
- 330 – kandydaci na auditorów i ekspertów PCA.
- 331 PCA może zwrócić się do ocenianej CAB o wyznaczenie swojego pracownika do pełnienia
332 funkcji przewodnika, który będzie **asystował zespołowi oceniającemu**. Do zadań przewodnika
333 może należeć, między innymi:
- 334 – uzgodnienie czasu rozmów;
- 335 – uzgodnienie wizyt w poszczególnych obszarach lub częściach organizacji;
- 336 – zapoznanie członków zespołu oceniającego z procedurami bezpieczeństwa i ochrony
337 na danym terenie oraz zapewnienie ich przestrzegania;
- 338 – pełnienie roli świadka w imieniu ocenianego;
- 339 – dostarczenie wyjaśnień lub pomoc w zbieraniu informacji.
- 340 Obserwatorzy i przewodnicy nie ingerują w przebieg oceny, a ich zachowanie nie może
341 w żaden sposób zakłócać działań zespołu oceniającego.
- 342 Uczestnictwo obserwatorów, auditorów-stażystów oraz przedstawicieli PCA, nie obciąża
343 finansowo ocenianej CAB.
- 344 W trakcie wizytacji wstępnej oraz następnych ocen, nie dopuszcza się obecności
345 konsultantów i innych osób wdrażających system w ocenianym podmiocie, o ile nie są
346 pracownikami ocenianej CAB.
- 347 **5.6. Przegląd dokumentacji i wizytacja wstępna**
- 348 Zespół oceniający dokonuje przeglądu dokumentacji ocenianej CAB. Na podstawie wyników
349 przeglądu dokumentacji PCA rozstrzyga w sprawie przeprowadzenia oceny na miejscu. PCA
350 przekazuje CAB raport z przeglądu dokumentacji.
- 351 **W przypadku pozytywnego wyniku przeglądu dokumentacji (gdy dokumentacja może być
352 podstawą oceny na miejscu), PCA przystępuje do przygotowania i przeprowadzenia oceny
353 na miejscu (lub wizytacji wstępnej, jeśli dotyczy), zgodnie z terminem ustalonym
354 w harmonogramie procesu akredytacji.**
- 355 W przypadku negatywnego wyniku przeglądu dokumentacji (**gdy dokumentacja nie może być
356 podstawą oceny na miejscu**), CAB jest zobowiązana do nadesłania poprawionej
357 dokumentacji w ciągu maksymalnie 2 miesięcy od otrzymania raportu z przeglądu
358 dokumentacji. Poprawiona dokumentacja podlega ponownemu przeglądowi przez zespół
359 oceniający w zakresie wprowadzonych zmian. CAB ponosi koszty związane z ponownym
360 przeglądem dokumentacji.
- 361 Jeżeli w wyznaczonym terminie CAB nie nadeśle poprawionej dokumentacji, PCA
362 powiadamia CAB o odmowie udzielenia akredytacji, w związku z przerwaniem procesu
363 akredytacji.
- 364 W przypadku negatywnych wyników ponownego przeglądu dokumentacji, PCA powiadamia
365 CAB o odmowie udzielenia akredytacji, w związku z przerwaniem procesu akredytacji.
- 366 Wizytacja wstępna nie stanowi obowiązkowego etapu procesu akredytacji. Przeprowadza
367 się ją na wniosek CAB. Ramowy program wizytacji wstępnej PCA przekazuje CAB przed
368 wizytacją. Wizytacja wstępna trwa zazwyczaj jeden dzień i przeprowadzają ją ci członkowie
369 zespołu oceniającego, którzy są niezbędnymi do osiągnięcia założonych celów, tj.:
- 370 – wstępnego sprawdzenia stopnia wdrożenia systemu zarządzania opisanego
371 w przekazanej dokumentacji;
- 372 – wstępnego sprawdzenia kompetencji technicznych;
- 373 – prawidłowego zaplanowania oceny na miejscu;

374 – przedyskutowania i ewentualnego uściślenia wnioskowanego zakresu akredytacji.

375 Po przeprowadzeniu wizytacji wstępnej, PCA przekazuje CAB sprawozdanie z jej przebiegu
376 oraz przystępuje do przygotowania i przeprowadzenia oceny na miejscu, wraz
377 z wymaganymi obserwacjami.

378 Po przeprowadzeniu wizytacji wstępnej, CAB jest zobowiązana do przekazania do PCA
379 informacji odnośnie kontynuowania lub przerwania procesu akredytacji. Jeżeli
380 w wyznaczonym przez PCA terminie, CAB nie nadeśle informacji, PCA powiadamia CAB
381 o odmowie udzielenia akredytacji w związku z przerwaniem procesu akredytacji.

382 **5.7. Ocena na miejscu**

383 Szczegółowe zasady przeprowadzania oceny w procesach akredytacji i nadzoru dla
384 poszczególnych rodzajów CABs, podają dokumenty wymienione w punkcie 1 niniejszego
385 dokumentu.

386 PCA przesyła do CAB plan oceny przed oceną na miejscu. CAB ma prawo zgłosić do niego
387 ewentualne uwagi.

388 Ocena na miejscu rozpoczyna się spotkaniem otwierającym, na którym auditor wiodący
389 przekazuje upoważnienie PCA do przeprowadzenia oceny.

390 Ocena obejmuje komórki i osoby odpowiedzialne za system zarządzania oraz za
391 świadczenie usług w zakresie oceny zgodności. Zbieranie dowodów odbywa się poprzez
392 zadawanie pytań i prowadzenie rozmów, przegląd dokumentów oraz obserwację działań
393 w obszarach objętych zakresem oceny.

394 Obserwacje realizowane są w celu oceny praktycznego wykonywania działań prowadzonych
395 przez personel ocenianej CAB.

396 Auditor obserwujący przeprowadzenie konkretnej usługi:

397 – nie ingeruje w jej przebieg, a jego zachowanie nie może w żaden sposób zakłócać
398 działań wykonywanych przez personel ocenianej CAB;

399 – ma prawo do zadawania pytań i uzyskiwania dodatkowych wyjaśnień;

400 – jest zobowiązany do niewyrażania opinii na temat ocenianej CAB lub jej klienta,
401 w obecności przedstawicieli klienta ocenianej CAB. W tej sytuacji wszelkie rozmowy
402 pomiędzy auditorem PCA i personelem ocenianej CAB, powinny odbywać się na
403 osobności, w celu zachowania poufności wyników oceny.

404 Jeżeli to konieczne, możliwe jest przeprowadzenie obserwacji działań w miejscach ich
405 wykonywania w innym terminie niż ocena w siedzibie. Okres ten nie może przekraczać,
406 w przypadku procesu akredytacji, 1-go miesiąca przed planowanym terminem rozpoczęcia
407 oceny w siedzibie.

408 CAB powinna przedstawić obiektywne dowody potwierdzające jej kompetencje techniczne
409 we wnioskowanym lub udzielonym zakresie akredytacji.

410 W ocenie na miejscu zespół oceniający, przed spotkaniem zamykającym, dokonuje
411 przeglądu wszystkich zebranych dowodów, w celu sformułowania ustaleń z oceny –
412 zgodności, niezgodności i spostrzeżeń.

413 Niezgodność jest stwierdzeniem faktu, gdzie CAB nie spełnia wymagań normy
414 akredytacyjnej lub innego dokumentu zawierającego wymagania akredytacyjne lub swojego
415 własnego systemu zarządzania. **Niespełnienie przez CAB warunków akredytacji jest również**
416 **traktowane jako niezgodność.**

417 **Niezgodności mające istotny wpływ na wyniki oceny zgodności co oznacza, że stanowią one**
418 **zagrożenie dla wiarygodności i/lub przydatności do zamierzonego zastosowania wyniku, jak**
419 **również niezgodności wskazujące na brak spełnienia przez CAB wymagań dotyczących**
420 **poufności i ochrony praw własności klientów CAB stanowią poważne naruszenie wymagań**

421 akredytacyjnych lub warunków akredytacji.

422 Spostrzeżenie jest stwierdzeniem faktu, wskazującego na możliwość doskonalenia istniejącego
423 stanu, w tym możliwość usunięcia potencjalnych źródeł problemów, mogących w przyszłości
424 spowodować niezgodność.

425 Podczas spotkania zamykającego zespół oceniający przedstawia ustalenia z oceny
426 kierownictwu ocenianej CAB oraz przekazuje pisemne podsumowanie oceny. Kierownictwo
427 CAB, potwierdza podpisem na kartach niezgodności, zapoznanie się z niezgodnościami.

428 W przypadku obserwacji realizowanych jako oddzielna ocena lub w połączeniu z oceną na
429 miejscu, auditor obserwujący - po zakończeniu obserwacji - przedstawia ustalenia z oceny
430 w trakcie spotkania z osobą, która była obserwowana podczas wykonywania usługi
431 związanej z oceną zgodności, w tym przedstawia niezgodności, co jest potwierdzone
432 podpisem na kartach niezgodności. Jeżeli obserwacja nie jest połączona z oceną na
433 miejscu, wówczas auditor obserwujący przekazuje karty niezgodności w ciągu 3 dni
434 roboczych do PCA. Następnie PCA przesyła je w ciągu kolejnych 3 dni roboczych
435 kierownictwu ocenianej CAB. Jeżeli obserwacja jest połączona z oceną na miejscu, wówczas
436 auditor obserwujący przekazuje karty niezgodności auditorowi wiodącemu, który na
437 spotkaniu zamykającym przedstawia je kierownictwu ocenianej CAB.

438 W przypadku oceny w formie przeglądu dokumentacji, bez oceny na miejscu, raport z oceny
439 wraz z kartami niezgodności przekazywany jest przez PCA kierownictwu ocenianej CAB.

440 Przedstawienie kierownictwu ocenianej CAB niezgodności podczas spotkania zamykającego
441 lub przesłanie kart niezgodności po przeprowadzonej obserwacji bądź też po przeglądzie
442 dokumentacji, traktowane jest jako zawiadomienie o niezgodności.

443 W przypadku stwierdzenia niezgodności, oceniana CAB jest zobowiązana
444 do przeprowadzenia analizy przyczyn powstania niezgodności oraz do przekazania, w ciągu
445 5-ciu dni roboczych od dnia zawiadomienia o niezgodności, wypełnionych kart odnośnie
446 planu korekcji/działań korygujących. PCA zaleca, aby w miarę możliwości plany
447 korekcji/działań korygujących zostały przedyskutowane z zespołem oceniającym podczas
448 oceny.

449 W przypadku stwierdzenia spostrzeżeń, oceniana CAB jest zobowiązana
450 do przeprowadzenia analizy ryzyka, a w razie konieczności - do podjęcia działań
451 zapobiegawczych. Wdrożenie i skuteczność podjętych działań zapobiegawczych jest
452 oceniana przez PCA podczas kolejnej oceny.

453 PCA przekazuje CAB raport(-y) z oceny, prosząc o przekazanie ewentualnych uwag
454 do przeprowadzonej oceny oraz raportu (FA-71). Kopie kart niezgodności stanowią
455 integralną część raportu.

456 5.8. Ocena wykonania korekcji / działań korygujących

457 Po otrzymaniu od ocenianej CAB wypełnionych kart niezgodności, członkowie zespołu
458 oceniającego dokonują przeglądu planu korekcji i działań korygujących (w tym terminów
459 ich realizacji). Jeśli reakcja ocenianej CAB jest niewystarczająca, PCA prosi CAB
460 o niezwłoczną weryfikację planu działań lub dostarczenie dodatkowych informacji.

461 Po wykonaniu zaplanowanych korekcji/działań korygujących oceniana CAB jest
462 zobowiązana do przekazania do PCA dowodów ich wykonania w terminach ustalonych
463 w planie (na karcie), lecz nie później niż we wskazanych poniżej terminach.

464 Jeśli w procesie akredytacji lub nadzoru stwierdzone zostały niezgodności, wówczas
465 oceniana CAB jest zobowiązana do przeprowadzenia - w odniesieniu do nich -
466 korekcji/działań korygujących i przekazania dowodów ich realizacji, w terminie nie dłuższym
467 niż 2 miesiące od daty zawiadomienia o nich. Ostateczny termin wykonania i przekazania
468 dowodów korekcji/działań korygujących ustala podczas oceny zespół oceniający i jest on
469 uzależniony od ryzyka związanego z naruszeniem wymagań akredytacyjnych.

470 Jeśli niezgodności stwierdzone podczas oceny w procesach nadzoru wskazują na poważne
471 naruszenie wymagań akredytacyjnych, wówczas CAB zobowiązana jest do podjęcia
472 korekcji/działań korygujących w trybie natychmiastowym oraz do bezzwłocznego (nie dłużej
473 niż 10 dni roboczych) **przekazania** do PCA **dowodów** ich realizacji.

474 Zakres i formę oceny wdrożenia korekcji/działań korygujących określa PCA. Zakres ten jest
475 ograniczony do działań niezbędnych dla przeprowadzenia wiarygodnej oceny wdrożenia
476 korekcji i działań korygujących przez ocenianą CAB.

477 Ocenę wdrożenia korekcji i działań korygujących przeprowadza się w formie:

478 a) przeglądu przesłanych przez CAB dowodów ich realizacji, tj. dokumentów i zapisów; lub

479 b) oceny na miejscu (*wraz z obserwacją działań, jeśli wymaga tego ocena wdrożenia*
480 *korekcji/działań korygujących*), gdy nie jest możliwa wiarygodna ocena na podstawie
481 nadesłanych dokumentów i zapisów.

482 Pozytywna ocena wdrożenia korekcji/działań korygujących jest warunkiem udzielenia lub
483 utrzymania akredytacji. Kopie kart niezgodności, po ocenie wdrożenia korekcji/działań
484 korygujących i ich zatwierdzeniu, PCA przekazuje do CAB.

485 **Skuteczność działań korygujących jest oceniana przez PCA podczas kolejnej oceny.**

486 **5.9. Decyzja w procesie akredytacji**

487 Warunkiem udzielenia akredytacji jest stwierdzenie, że wnioskująca CAB spełnia wszystkie
488 wymagania akredytacyjne i warunki akredytacji oraz, że wszystkie niezgodności, stwierdzone
489 w trakcie oceny, zostały usunięte, a działania korygujące zostały prawidłowo wykonane
490 i wdrożone.

491 W przypadku wątpliwości co do spełnienia wymagań akredytacyjnych, wynikających z treści
492 ustaleń z oceny lub z wdrożenia korekcji/działań korygujących na etapie podejmowania
493 decyzji, PCA informuje CAB o tym fakcie, prosząc o przedstawienie stosownych wyjaśnień.
494 W uzasadnionych przypadkach PCA informuje o konieczności wykonania przez ocenianą
495 CAB dodatkowych korekcji/działań korygujących lub o przeprowadzeniu dodatkowej oceny
496 na miejscu, przed podjęciem decyzji, w terminie określonym przez PCA.

497 CAB jest informowana pisemnie o podjętej decyzji. W przypadku decyzji o odmowie
498 udzielenia akredytacji CAB ma prawo do wniesienia odwołania do Komitetu Odwoławczego
499 na zasadach opisanych w niniejszym dokumencie.

500 Po udzieleniu akredytacji, PCA przesyła CAB do podpisu **Kontrakt z akredytowanym**
501 **podmiotem**, ustalający zasady współpracy oraz prawa i obowiązki stron wynikające
502 z akredytacji. Po **jego podpisaniu** akredytowana CAB otrzymuje:

- 503 – egzemplarz **Kontraktu z akredytowanym podmiotem** podpisany przez obie strony,
- 504 – certyfikat akredytacji wraz z zakresem akredytacji,
- 505 – symbol akredytacji w wersji elektronicznej **oraz jeśli dotyczy: znak IAF MLA lub ILAC**
506 **MRA w wersji elektronicznej,**
- 507 – dane i wytyczne umożliwiające logowanie do IBOK (Internetowe Biuro Obsługi Klienta),
- 508 – informację o programie nadzoru dla danego cyklu akredytacji.

509 **Decyzja o udzieleniu akredytacji wchodzi w życie z dniem zawarcia z PCA Kontraktu**
510 **z akredytowanym podmiotem.**

511 **6. Przerwanie procesu akredytacji**

512 **PCA przerywa proces akredytacji w następujących przypadkach:**

- 513 – CAB ubiegająca się o akredytację nie wypełnia warunków akredytacji - nie wywiązuje się
514 ze zobowiązań wynikających z deklaracji zawartej we wniosku o udzielenie akredytacji,

- 515 w tym nie przekazała do PCA, w wymaganych i uzgodnionych z PCA terminach,
516 uzupełniających dokumentów bądź informacji niezbędnych do kontynuowania procesu;
- 517 – CAB nie wdrożyła korekcyj/działań korygujących w ustalonym terminie;
- 518 – proces akredytacji nie został zakończony w ciągu 12 miesięcy z przyczyn leżących
519 po stronie CAB.

520 Przerwanie procesu akredytacji może nastąpić również na wniosek CAB.

521 PCA informuje CAB o odmowie udzielenia akredytacji w wyniku przerwania procesu
522 akredytacji, wraz z uzasadnieniem oraz zwraca przekazaną do PCA dokumentację.

523 **Ponowne ubieganie się o akredytację przez CAB, wymaga złożenia nowego wniosku**
524 **o akredytację.**

525 **7. Procesy nadzoru**

526 **7.1. Ogólne zasady prowadzenia procesów nadzoru**

527 Akredytacja udzielana jest na okres 4 lat (od dnia zawarcia *Kontraktu z akredytowanym*
528 *podmiotem*). W okresie ważności certyfikatu, po udzieleniu akredytacji (*pierwszy cykl*
529 *akredytacji*) i po przedłużeniu akredytacji (*kolejne cykle*), PCA monitoruje działalność
530 akredytowanych CABs, w celu upewnienia się, że stale spełniają one wymagania
531 akredytacyjne² oraz *warunki akredytacji wynikające z Kontraktu z akredytowanym*
532 *podmiotem i dokumentów z nim związanych*, poprzez:

- 533 – nadzór planowany,
534 – nieplanowane procesy w nadzorze,
535 – ponowną ocenę (*w celu przedłużenia akredytacji*).

536 W każdym cyklu akredytacji przeprowadzane są 3 procesy nadzoru planowanego
537 oraz ponowna ocena. Pierwszy planowany nadzór jest przeprowadzany nie później niż przed
538 upływem 12 miesięcy od daty zakończenia ostatniej oceny na miejscu w procesie
539 akredytacji. Planowane odstępy pomiędzy kolejnymi procesami nadzoru nie mogą
540 przekraczać 12 miesięcy. Akredytowane CABs są informowane poprzez IBOK (*Internetowe*
541 *Biuro Obsługi Klienta*) o terminie i formie planowanego nadzoru oraz ponownej oceny.

542 W procesach nadzoru planowanego w danym cyklu akredytacji, oceniana jest działalność
543 w całym akredytowanym zakresie, w tym we wszystkich lokalizacjach, gdzie prowadzona jest
544 jedna lub więcej działalności kluczowych (definicja - patrz punkt 5.1.).

545 Podstawową formą oceny w procesach nadzoru jest: ocena na miejscu, obserwacje
546 oraz przeglądy dokumentacji. Każda ocena na miejscu i obserwacja jest poprzedzona
547 przeglądem dokumentacji. Oceniana CAB dostarcza dokumentację, zgodnie z zasadami
548 opisanymi w punkcie 5.3. niniejszego dokumentu.

549 Jeżeli to konieczne, możliwe jest przeprowadzenie obserwacji działań w miejscach
550 ich prowadzenia, w innym terminie niż ocena w siedzibie. Zaleca się, aby w przypadku
551 procesów nadzoru, obserwacja taka odbyła się w terminie 1 miesiąca przed lub po
552 planowanym terminie oceny w siedzibie. W procesach nadzoru, przygotowanie
553 i przeprowadzenie oceny, w tym ocena korekcyj i działań korygujących, prowadzone są
554 na zasadach opisanych w punktach 5.5., 5.7., 5.8. niniejszego dokumentu, z uwzględnieniem
555 specyficznych dla procesów nadzoru zasad opisanych w punkcie 7.

556 Szczegółowe zasady przeprowadzania oceny w procesach nadzoru dla poszczególnych
557 rodzajów CABs podają dokumenty wymienione w punkcie 1. niniejszego dokumentu.

² W przypadku nowelizacji dokumentów zawierających wymagania akredytacyjne, należy stosować się do postanowień przejściowych, ogłoszonych przez PCA w komunikatach

558 7.2. Nadzór planowany

559 Nadzór planowany prowadzony jest w oparciu o ustalony program nadzoru dla danego cyklu
560 akredytacji.

561 Celem nadzoru planowanego jest ocena, czy:

- 562 – CAB stale spełnia aktualne wymagania akredytacyjne w odniesieniu do zakresu
563 akredytacji;
- 564 – działania korygujące/zapobiegawcze, w stosunku do stwierdzonych podczas poprzedniej
565 oceny PCA niezgodności / spostrzeżeń zostały skutecznie wdrożone;
- 566 – akredytowana CAB stale **wypełnia warunki akredytacji wynikające z Kontraktu**
567 **z akredytowanym podmiotem i dokumentów z nim związanych (m.in. DA-01, DA-02, DA-**
568 **04 i DA-08);**
- 569 – kompetencje akredytowanej CAB są stale doskonałe.

570 Planowany nadzór prowadzony jest w formie oceny na miejscu, obserwacji oraz przeglądów
571 dokumentacji.

572 W pierwszym cyklu akredytacji, planowany nadzór przeprowadzany jest zawsze w formie
573 oceny na miejscu, wraz z obserwacjami.

574 W kolejnych cyklach akredytacji możliwe jest przeprowadzenie, zamiast oceny na miejscu,
575 przeglądu dokumentacji, pod warunkiem, że:

- 576 – poprzedni proces planowanego nadzoru nie był prowadzony w formie przeglądu
577 dokumentacji;
 - 578 – nie stwierdzono niezgodności wskazujących na poważne naruszenie przez CAB
579 wymagań akredytacyjnych w poprzednim oraz bieżącym cyklu akredytacji
580 poprzedzającym ocenę w nadzorze w formie przeglądu dokumentacji;
 - 581 – **CAB stale wypełnia warunki akredytacji wynikające z Kontraktu z akredytowanym**
582 **podmiotem i dokumentów z nim związanych (m.in. DA-01, DA-02, DA-04 i DA-08);**
 - 583 – nie zostały uznane przez PCA skargi na akredytowaną CAB;
- 584 a ponadto, w przypadku laboratoriów – na podstawie pozytywnych wyników udziału
585 w PT/ILC, zgodnie z wymaganiami DA-05.

586 Akredytowana CAB jest zobowiązana do dostarczania do PCA aktualnej dokumentacji wraz
587 z informacją na temat zmian w organizacji oraz w dokumentacji dokonanych w okresie
588 od poprzedniej oceny przez PCA, na co najmniej 2 miesiące przed planowanym nadzorem,
589 zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie 5.3. niniejszego dokumentu.

590 7.3. Nieplanowane procesy w nadzorze

591 7.3.1. Zasady łączenia nieplanowanych procesów z planowanym nadzorem

592 Proces zmiany zakresu akredytacji lub przeniesienia akredytacji może być łączony
593 z procesem planowanym, jeśli wniosek akredytowanej CAB, inicjujący przeprowadzenie
594 takiego procesu, wpłynął do PCA nie później niż 2 miesiące przed terminem planowanego
595 nadzoru.

596 Jeśli wniosek o zmianę zakresu akredytacji lub o przeniesienie akredytacji (FA-01) został
597 złożony w PCA, w terminie krótszym niż wskazany powyżej, PCA podejmuje decyzję
598 odnośnie połączenia oceny wynikającej z planowanego i nieplanowanego procesu,
599 z zachowaniem poniższych warunków:

- 600 – forma planowanego procesu nadzoru jest właściwa dla oceny zgłoszonego wniosku;
- 601 – powołany zespół oceniający jest kompetentny do przeprowadzenia oceny;

602 – ocena nie wpłynie na skuteczność oceny już ustalonego zakresu.

603 Przedłużenie czasu zaplanowanej oceny, wykonywanej przez już powołanego audytora,
604 wymaga zmiany kalkulacji kosztów. Koszty te ponosi CAB, zgodnie z cennikiem DA-04.

605 **7.3.2. Zmiany zakresu akredytacji**

606 W okresie ważności certyfikatu akredytacji, zakres akredytacji może ulegać zmianom:
607 rozszerzeniu, ograniczeniu, korekcie lub uaktualnieniu.

608 Proces rozszerzenia zakresu akredytacji odbywa się na wniosek CAB (FA-01). PCA
609 dokonuje przeglądu wniosku o rozszerzenie, pod kątem jego kompletności oraz możliwości
610 PCA do przeprowadzenia oceny (*tak jak dla procesu akredytacji*). Analiza wniosku
611 i dokumentacji dostarczonej wraz z wnioskiem jest podstawą do podjęcia decyzji o formie
612 oceny. Celem procesu rozszerzenia zakresu akredytacji jest:

613 – ocena, czy kompetencje techniczne wnioskującej CAB pozwalają na uzyskiwanie
614 wiarygodnych wyników działania w nowych obszarach działalności, zgodnie z wnioskiem
615 o rozszerzenie zakresu akredytacji;

616 – ocena, czy wdrożony system zarządzania w wystarczającym stopniu uwzględnia nowe
617 obszary działalności.

618 Ocena w procesie rozszerzenia zakresu akredytacji jest realizowana na zasadach
619 jak w procesie akredytacji, z tym, że bierze się pod uwagę doświadczenia zebrane podczas
620 wcześniejszych ocen w posiadanym zakresie akredytacji. Prowadzona jest ona w formie
621 przeglądu dokumentacji lub jako pełna ocena kompetencji, polegająca na wykonaniu oceny
622 na miejscu oraz obserwacji.

623 **Wniosek o rozszerzenie zakresu akredytacji może obejmować również zmiany lokalizacji**
624 **świadczenia usług związanych z oceną zgodności. W zależności od charakteru zmian**
625 **kompetencji CAB związanych ze zmianami lokalizacji oceny te prowadzone są w formie**
626 **przeglądu dokumentacji lub oceny na miejscu. Decyzję w tej sprawie podejmuje PCA.**

627 Uaktualnienie zakresu akredytacji dokonywane jest na wniosek CAB (FA-01), z powodu:

628 – konieczności dodania bądź zmiany oznaczenia, nazwy lub statusu wydania dokumentu
629 normatywnego,

630 – wprowadzenia **formalnych zmian w opisie** przywołanych w zakresie objętym ważną
631 akredytacją,

632 Uaktualnienie zakresu akredytacji jest dokonywane na podstawie oceny w formie przeglądu
633 dokumentacji. Ocena ma na celu upewnienia się, że CAB przeprowadziła analizę zmian
634 i prawidłowo wdrożyła zmiany w działalności objętej akredytacją.

635 Korekta zakresu akredytacji dokonywana jest na skutek wykrycia błędu w wydanym
636 dokumencie akredytacyjnym.

637 Szczegółowe zasady zmiany zakresu akredytacji dla poszczególnych rodzajów CAB, zostały
638 podane w dokumentach wskazanych w punkcie 1. niniejszego dokumentu.

639 **7.3.3. Przeniesienie akredytacji**

640 Przeniesienie akredytacji jest prowadzone na wniosek CAB zainteresowanej przeniesieniem
641 (FA-01), w przypadku zmian dotyczących statusu prawnego akredytowanej CAB, w stosunku
642 do udzielonej wcześniej akredytacji.

643 W procesie przeniesienia akredytacji, PCA dokonuje oceny, czy zmiana w akredytowanej
644 CAB nie wpływa niekorzystnie na spełnianie wymagań akredytacyjnych (*w szczególności na*
645 *niezależność i bezstronność, politykę i cele, zabezpieczenie finansowe, kompetencje*
646 *techniczne, w tym kompetencje personelu*). Analiza wniosku i dokumentacji dostarczonej
647 wraz z wnioskiem, stanowi podstawę do podjęcia decyzji o formie i zakresie oceny.

648 Proces przeniesienia akredytacji ma charakter formalny i jest prowadzony w formie
649 przeglądu dokumentacji (*nie wymaga oceny na miejscu*), jeśli spełnione zostały wszystkie
650 wymienione poniżej warunki:

- 651 – nie uległa zmianie polityka jakości i system zarządzania;
- 652 – nie uległo zmianie kierownictwo CAB i personel merytoryczny;
- 653 – poprzedni właściciel nie prowadzi działalności w tym samym lub podobnym obszarze
654 (*ujęty w zakresie akredytacji*) pod tą samą, lub podobną nazwą;
- 655 – nie uległy zmianie procedury i metody;
- 656 – nie uległy zmianom: lokalizacja działalności technicznej, wyposażenie, infrastruktura
657 i inne środki techniczne (*jeśli to istotne*).

658 W przeciwnym razie przeprowadza się ocenę CAB w formie oceny na miejscu.

659 *W przypadku przeniesienia akredytacji na nowy podmiot prawny, decyzja o przeniesieniu*
660 *akredytacji wchodzi w życie z dniem zawarcia z PCA Kontraktu z akredytowanym*
661 *podmiotem.*

662 **7.3.4. Nadzór specjalny**

663 Nadzór specjalny może wynikać z:

- 664 – analizy skargi na działalność akredytowanej CAB;
- 665 – analizy zmian zgłoszonych przez akredytowaną CAB;
- 666 – *analizy dowodów, wskazujących że akredytowana CAB nie spełnia wymagań*
667 *akredytacyjnych i/lub warunków akredytacji wynikających z Kontraktu z akredytowanym*
668 *podmiotem.*

669 Nadzór specjalny prowadzony jest w formie oceny na miejscu w siedzibie, przeglądu
670 dokumentacji lub obserwacji, w celu oceny czy akredytowana CAB nadal spełnia wymagania
671 akredytacyjne.

672 Plan oceny na miejscu jest przesyłany akredytowanej CAB nie później niż na 5 dni przed jej
673 planowanym rozpoczęciem, z informacją, że wyrażenie sprzeciwu wobec terminu, zakresu
674 lub składu zespołu oceniającego, bez merytorycznego uzasadnienia może spowodować
675 zawieszenie akredytacji.

676 **7.4. Ponowna ocena**

677 Ponowna ocena następuje na wniosek akredytowanej CAB (FA-01), złożony nie później niż 6
678 miesiące przed datą upływu ważności certyfikatu akredytacji. Do wniosku należy dołączyć
679 aktualną dokumentację wraz z informacją na temat zmian w organizacji i w dokumentacji
680 dokonanych w okresie od poprzedniej oceny PCA, zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie
681 5.3. niniejszego dokumentu.

682 PCA organizuje ponowną ocenę zgodnie z harmonogramem, przed upływem ważności
683 akredytacji w celu:

- 684 – oceny, czy akredytowana CAB nadal spełnia wszystkie wymagania akredytacyjne;
- 685 – *oceny czy akredytowana CAB nadal wypełnia warunki akredytacji wynikające z Kontraktu*
686 *z akredytowanym podmiotem i dokumentów z nim związanych (m.in. DA-01, DA-02, DA-*
687 *04 i DA-08);*
- 688 – oceny skuteczności doskonalenia systemu zarządzania i kompetencji technicznych.

689 Ponowna ocena zawsze obejmuje ocenę na miejscu oraz obserwacje i obejmuje zakres
690 działalności CAB *umożliwiający potwierdzenie kompetencji w stosunku do całego*
691 *posiadanego zakresu akredytacji*, z uwzględnieniem wyników ocen w nadzorze.

692 7.5. Wyniki procesów nadzoru

693 7.5.1. Decyzje w procesach nadzoru

694 Decyzje podejmowane są na podstawie rezultatów ocen w procesach nadzoru. W wyniku
695 procesu nadzoru akredytacja może być utrzymana, zawieszona, cofnięta, wznowiona,
696 przedłużona, przeniesiona, a zakres akredytacji może być rozszerzony, ograniczony
697 uaktualniony lub skorygowany.

698 Decyzje o: utrzymaniu akredytacji, przeniesieniu akredytacji, wznowieniu akredytacji po
699 zawieszeniu, przedłużeniu akredytacji i rozszerzeniu, uaktualnieniu zakresu akredytacji,
700 podejmowane są po pozytywnej ocenie usunięcia, w wymaganych terminach, wszystkich
701 stwierdzonych niezgodności i wdrożenia działań korygujących. W przeciwnym przypadku
702 podejmowane są decyzje odmowne.

703 W przypadku wątpliwości, co do spełnienia wymagań akredytacyjnych, wynikających z treści
704 ustaleń z oceny lub z wdrożenia korekcji/działań korygujących na etapie podejmowania
705 decyzji, PCA informuje CAB o tym fakcie, prosząc o niezwłoczne przedstawienie stosownych
706 wyjaśnień. W uzasadnionych przypadkach, PCA informuje o konieczności przeprowadzenia
707 przez ocenianą CAB dodatkowych korekcji/działań korygujących lub o przeprowadzeniu
708 dodatkowej oceny na miejscu, przed podjęciem decyzji, w terminie określonym przez PCA.

709 CAB jest informowana na piśmie o podjętej decyzji. W przypadku zawieszenia akredytacji,
710 ograniczenia zakresu akredytacji lub cofnięcia akredytacji, PCA podaje jej uzasadnienie.
711 CAB przysługuje prawo wniesienia odwołania do Komitetu Odwoławczego, na zasadach
712 opisanych w niniejszym dokumencie.

713 PCA publikuje na stronie internetowej wykaz akredytowanych CABs oraz wykaz CABs,
714 których akredytacja została zawieszona, cofnięta, ograniczona lub wygasła (np. w związku
715 z przeniesieniem lub nieprzedłużeniem akredytacji).

716 Ponowne ubieganie się o akredytację CAB, którego akredytacja wygasła lub została cofnięta
717 jest związane ze złożeniem wniosku o akredytację (FA-01), a tryb postępowania jest taki, jak
718 dla procesu akredytacji.

719 Decyzje w procesach nadzoru o zawieszeniu akredytacji w części lub części zakresu,
720 ograniczeniu zakresu akredytacji lub cofnięciu akredytacji wchodzi w życie z dniem
721 doręczenia przesyłki z pismem informującym o podjętej decyzji za pokwitowaniem, za
722 pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. –
723 Prawo pocztowe (Dz. U. Poz. 1529 ze zm.). Przypadki te nie dotyczą decyzji
724 podejmowanych na wniosek CAB. Decyzje podejmowane na wniosek CAB i pozostałe
725 decyzje w procesach nadzoru wchodzi w życie z dniem ich podjęcia.

726 7.5.2. Zawieszenie akredytacji

727 Zawieszenie akredytacji, w całości zakresu akredytacji, może być następstwem:

- 728 1. nieusunięcia w terminie niezgodności, stwierdzonych podczas oceny w procesach
729 nadzoru oraz nie wdrożenia działań korygujących, wskazujących, że akredytowany CAB
730 nie spełnia wymagań akredytacyjnych;
- 731 2. niezgodności stwierdzonej podczas oceny w procesach nadzoru, wskazującej na
732 poważne naruszenie przez akredytowaną CAB wymagań akredytacyjnych, w odniesieniu
733 do rzetelności, bezstronności oraz świadomego naruszenia praw klienta akredytowanej
734 CAB lub nadużycia jego zaufania; zawieszenie to następuje w trybie natychmiastowym,
735 po otrzymaniu informacji przez PCA o stwierdzonej niezgodności;
- 736 3. niespełniania warunków akredytacji wynikających z *Kontraktu z akredytowanym*
737 *podmiotem* zawartego z PCA i dokumentów z nim związanych (*w szczególności, gdy*
738 *CAB nie uiszcza opłat, odmawia poddania się ocenie w ustalonym terminie*);
- 739 4. zgłoszenia przez CAB czasowej rezygnacji z akredytacji.

740 Zawieszenie akredytacji, w części zakresu akredytacji, może być następstwem:

- 741 1. nieusunięcia w terminie niezgodności, stwierdzonych podczas oceny w procesach
742 nadzoru **oraz nie wykonanie działań korygujących**, wskazujących, że akredytowana CAB
743 nie spełnia wymagań akredytacyjnych, pod warunkiem, że nie dotyczą one kompetencji
744 CAB, w odniesieniu do pozostałej części zakresu;
- 745 2. niezgodności stwierdzonej podczas oceny w procesach nadzoru, wskazującej na
746 poważne naruszenie przez akredytowaną CAB wymagań akredytacyjnych w odniesieniu
747 do rzetelności, bezstronności oraz możliwości świadczenia usług w określonym zakresie;
748 zawieszenie to następuje w trybie natychmiastowym, po otrzymaniu informacji przez PCA
749 o stwierdzonej niezgodności;
- 750 3. **niespełniania warunków akredytacji wynikających z Kontraktu z akredytowanym**
751 **podmiotem zawartego z PCA i dokumentów z nim związanych (w szczególności, gdy**
752 **podmiot nie umożliwi PCA przeprowadzenie obserwacji w akredytowanym zakresie);**
- 753 4. zgłoszenia przez CAB czasowej rezygnacji z części akredytacji.

754 W procesie zawieszenia akredytacji w części zakresu akredytacji, PCA przeprowadza
755 przegląd dokumentacji w celu oceny, czy przyczyna zawieszenia i samo zawieszenie nie
756 wpłynie negatywnie na kompetencje CAB, w odniesieniu do pozostałej części zakresu. Jeśli
757 powyższe wpływa negatywnie na kompetencje CAB, w odniesieniu do pozostałej części
758 zakresu, PCA podejmuje decyzję o zawieszeniu akredytacji w odpowiedniej, szerszej niż
759 wnioskowana, części zakresu.

760 Akredytacja w całości lub części zakresu zawieszana jest na okres 6 miesięcy.
761 W uzasadnionych przypadkach okres ten może zostać wydłużony.

762 **7.5.3. Wznowienie akredytacji po zawieszeniu**

763 Proces wznowienia akredytacji po zawieszeniu jest prowadzony na wniosek CAB, złożony:

- 764 – najpóźniej 3 miesiące przed upływem terminu zawieszenia, jeśli decyzja o wznowieniu
765 akredytacji wymaga przeprowadzenia oceny na miejscu, w tym obserwacji;
- 766 – najpóźniej miesiąc przed upływem terminu zawieszenia – w pozostałych przypadkach.

767 Ocena w procesie wznowienia akredytacji po zawieszeniu, może być prowadzona w formie:
768 oceny na miejscu i/lub obserwacji lub przeglądu dokumentacji.

769 Celem oceny jest sprawdzenie czy CAB trwale i skutecznie usunął przyczyny, które były
770 powodem zawieszenia akredytacji i spełnił warunki wznowienia akredytacji, podane w decyzji
771 o zawieszeniu.

772 **W przypadku gdy w okresie zawieszenia akredytacji uległy zmianie wymagania**
773 **akredytacyjne dotyczące CAB, decyzja o wznowieniu akredytacji po zawieszeniu zostaje**
774 **podjęta po pozytywnej ocenie przez PCA, wdrożenia przez CAB zmienionych wymagań.**

775 **7.5.4. Ograniczenie zakresu akredytacji i cofnięcie akredytacji**

776 Proces ograniczenia zakresu akredytacji **oraz cofnięcia akredytacji** odbywa się:

- 777 – na skutek niespełnienia w ustalonym terminie warunków postawionych przy zawieszeniu
778 akredytacji;
- 779 – na wniosek akredytowanej CAB.

780 W procesie ograniczania zakresu akredytacji, PCA przeprowadza przegląd dokumentacji,
781 w celu dokonania oceny, czy przyczyna ograniczenia zakresu akredytacji i samo
782 ograniczenie nie wpłynie negatywnie na kompetencje CAB w odniesieniu do pozostałej
783 części zakresu. Ograniczenie zakresu akredytacji jest równoznaczne z cofnięciem
784 akredytacji w określonej części zakresu.

785 **Postępowanie dotyczące ograniczenia zakresu akredytacji lub cofnięcia akredytacji jest**

786 wstrzymywane w PCA, do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy, w przypadku gdy
787 klient PCA po odwołaniu się do Komitetu Odwoławczego od decyzji PCA o zawieszeniu
788 akredytacji i oddaleniu przez Komitet Odwoławczy odwołania, wnosi skargę do sądu
789 administracyjnego.

790 **7.6. Wygaśnięcie akredytacji**

791 Po upływie terminu ważności certyfikatu, akredytacja wygasa. PCA usuwa CAB z wykazu
792 akredytowanych CAB oraz informuje go o wygaśnięciu akredytacji.

793 **8. Sankcje**

794 W przypadku niewywiązywania się lub naruszania przez akredytowany CAB warunków
795 akredytacji wynikających z *Kontraktu z akredytowanym podmiotem* i dokumentów z nim
796 związanych, PCA stosuje sankcje określone w dokumentach PCA, jak:

- 797 – zawieszenie akredytacji w części lub całości zakresu, ograniczenie zakresu akredytacji
798 lub cofnięcie akredytacji,
- 799 – wzmocnienie nadzoru (w tym zastosowanie nadzoru specjalnego),
- 800 – podanie do publicznej wiadomości informacji o zawieszeniu, ograniczeniu lub cofnięciu
801 akredytacji;
- 802 – podanie do publicznej wiadomości informacji o błędnym powoływaniu się na akredytację
803 lub na porozumienia o wzajemnym uznawaniu;
- 804 – wystąpienie na drogę sądową.

805 W przypadku dysponowania dowodem nieuczciwego postępowania CAB lub celowego
806 dostarczania przez niego nieprawdziwych informacji odnośnie akredytacji lub celowego
807 naruszania zasad akredytacji, zgodnie z wymaganiami dokumentu IAF MD7, PCA
808 dodatkowo powiadomi odpowiednio sekretariaty EA, IAF lub ILAC o niewłaściwych
809 praktykach CAB w celu poinformowania wszystkich jednostek akredytujących – członków
810 tych organizacji.

811 **9. Ochrona informacji i praw własności Klientów**

812 PCA mając na uwadze minimalizację ryzyka wystąpienia zdarzeń skutkujących naruszeniem
813 poufności, dostępności, integralności i rozliczalności aktywów informacyjnych, PCA
814 wdrożyło system zarządzania bezpieczeństwem informacji wg normy PN-ISO/IEC 27001.

815 Cały personel PCA, w tym zatrudniany personel zewnętrzny, jest zobowiązany
816 do nieujawniania żadnych informacji i ochrony praw własności Klientów PCA. Pracownicy
817 PCA są odpowiednio przeszkoleni, pouczeni i podpisali stosowne zobowiązanie.
818 Zobowiązanie takie podpisują także członkowie Komitetu Odwoławczego, Rady ds.
819 Akredytacji oraz komitetów technicznych.

820 Wszelkich informacji PCA udziela tylko wskazanym przez CAB przedstawicielom. PCA jest
821 odpowiedzialne za zabezpieczenie dokumentacji i zapisów dotyczących prowadzonych
822 i zakończonych procesów akredytacji i nadzoru

823 Umowy długoterminowe z auditorami i ekspertami zawierają klauzulę o nieujawnianiu
824 informacji oraz wymagane jest podpisanie przez nich stosownego zobowiązania przed
825 każdorazowym powołaniem do oceny i uzyskaniem dostępu do jakichkolwiek informacji
826 o CAB. Wymóg ten dotyczy także obserwatorów.

827 **10. Przeciwdziałanie korupcji i unikanie konfliktu interesów**

828 PCA mając na uwadze przeciwdziałanie wszelkim przejawom korupcji wdrożyło system
829 przeciwdziałania zagrożeniom korupcyjnym. Podstawowe zasady postępowania w PCA
830 ukierunkowane na zagadnienia przeciwdziałania korupcji zostały przedstawione w Polityce
831 Antykorupcyjnej oraz Kodeksie Etyki.

832 PCA wdrożyło mechanizmy unikania konfliktu interesów zarówno w odniesieniu do personelu
833 stałego, jak i zespołów oceniających. Rozwiązania organizacyjne oraz wewnętrzne
834 procedury zapewniają, że działalność akredytacyjna prowadzona jest w sposób niezależny,
835 bezstronny i wykluczający jakąkolwiek dyskryminację.

836 11. IBOK – Internetowe Biuro Obsługi Klienta

837 IBOK jest narzędziem elektronicznej wymiany informacji pomiędzy określonym CAB a PCA.
838 Dostęp do niego otrzymują CAB po pozytywnym zakończeniu procesu akredytacji.
839 Informacje i dane prezentowane w serwisie udostępnione są tylko uprawnionym osobom,
840 wskazanym przez CAB po uprzedniej autoryzacji.

841 IBOK umożliwia, między innymi:

- 842 – podstawowy, bezpośredni kontakt z Prowadzącym;
- 843 – informowanie PCA o zmianach, jakie zaszły w akredytowanym podmiocie;
- 844 – dostęp do dokumentów, formularzy PCA;
- 845 – poinformowanie CAB o planowanym nadzorze/ponownej ocenie;
- 846 – przekazywanie innych informacji przez PCA (np.: programy PT/ILC, szkolenia,
847 komunikaty, opiniowane dokumenty, itp.);
- 848 – zapewnienie sprzężenia zwrotnego od Klientów, na temat prowadzonych procesów
849 akredytacji i nadzoru.

850 12. Odwołania i skargi

851 12.1. Odwołania

852 Klienci PCA mają prawo odwołać się od decyzji odmowy udzielenia, cofnięcia, zawieszenia
853 lub ograniczenia zakresu akredytacji do Komitetu Odwoławczego (na adres PCA) na
854 zasadach opisanych w ustawie o systemie oceny zgodności.

855 Odwołanie rozpatrywane jest w trybie określonym w ustawie o systemie oceny zgodności
856 oraz zgodnie z regulaminem Komitetu Odwoławczego.

857 Odwołanie powinno być rozpatrzone w terminie 60 dni od dnia jego doręczenia.

858 Komitet Odwoławczy, po rozpatrzeniu odwołania, stwierdza zasadność odwołania
859 i przekazuje sprawę Polskiemu Centrum Akredytacji do ponownego rozpoznania lub oddala
860 odwołanie. W przypadku oddalenia odwołania, Klientowi PCA przysługuje skarga do sądu
861 administracyjnego, wnoszona w trybie opisanym w ustawie o systemie oceny zgodności.

862 Orzeczenie Komitetu Odwoławczego jest przekazywane CAB wnoszącemu odwołanie oraz
863 Dyrektorowi PCA.

864 12.2. Skargi i wnioski

865 PCA rozpatruje skargi:

- 866 - dotyczące działań PCA;
- 867 - dotyczące działań akredytowanej CAB.

868 Skargi i wnioski można składać na piśmie lub pocztą elektroniczną. Skargi i wnioski, zarówno
869 te nadsyłane pocztą, jak i drogą elektroniczną, powinny zawierać imię, nazwisko (nazwę)
870 i adres zamieszkania (w tym - kod pocztowy) wnoszącego skargę lub wniosek,
871 w przeciwnym razie są pozostawione bez rozpatrzenia. W przypadku skargi ustnej, PCA
872 wymaga jej pisemnego potwierdzenia.

873 Skarga na akredytowaną CAB powinna zostać najpierw złożona w CAB, zanim zostanie
874 wniesiona do PCA. W przypadku niezadowolającej odpowiedzi lub braku odpowiedzi
875 ze strony akredytowanej CAB, PCA podejmuje kroki mające na celu rozpatrzenie skargi, pod

876 warunkiem, że skarga dotyczy akredytowanej działalności. W przypadku wątpliwości co do
877 spełniania przez CAB wymagań akredytacyjnych lub warunków akredytacji, PCA
878 przeprowadza ocenę akredytowanej CAB w ramach nadzoru specjalnego.

879 Skargi i wnioski dot. działalności PCA są rozpatrywane w ciągu 1 miesiąca od daty jej
880 otrzymania, a skargi dot. działalności akredytowanej CAB w ciągu 3 miesięcy od daty
881 otrzymania. Gdy załatwienie skargi w ww. terminie nie jest możliwe, PCA przekazuje
882 informację o już podjętych działaniach i przybliżonym terminie ostatecznego rozpatrzenia
883 skargi.

884 13. Opłaty

885 Opłaty za czynności związane z akredytacją są kalkulowane i wnoszone zgodnie
886 z Cennikiem DA-04.

887 Przed złożeniem wniosku CAB może uzyskać w odpowiednim Dziale Akredytacji PCA
888 informację o sposobie kalkulowania kosztów, w odniesieniu do wnioskowanego zakresu
889 akredytacji.

890 Wnoszenie opłat za czynności związane z akredytacją jest jednym z warunków
891 udzielenia/utrzymania akredytacji.

892 14. Postanowienia końcowe

893 Niniejsze wydanie dokumentu zastępuje wydanie 8 z dnia 12.10.2012 r. i obowiązuje od dnia
894 dd.mm.2016 r. (2 miesiące od daty opublikowania). Niniejszy dokument został wprowadzony
895 Komunikatem nr XXX z dnia dd.mm.2015 r. Istotne zmiany w odniesieniu do wydania
896 8 zostały oznaczone kolorem czerwonym.

897 15. Dokumenty związane

898 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r.
899 ustanawiające wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do
900 warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 339/93

901 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada
902 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekzarządzania i audytu we
903 Wspólnocie (EMAS), uchylające rozporządzenie (WE) nr 761/2001 oraz decyzje Komisji
904 2001/681/WE i 2006/193/WE

905 Ustawa z dnia 30.08.2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz.U. 2014 r. poz. 1645 z późn.
906 zm.)

907 Ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe (Dz. U. Poz. 1529 ze zm.)

908 PN-EN ISO/IEC 17011 Ocena zgodności – Wymagania ogólne dla jednostek akredytujących
909 prowadzących akredytację jednostek oceniających zgodność

910 IAF/ILAC A5 Porozumienia wielostronne o Wzajemnym Uznawaniu IAF/ILAC. Zastosowanie
911 ISO/IEC 17011:2004

912 IAF MD 7:2010 Dokument obowiązkowy IAF dotyczący harmonizacji sankcji stosowanych
913 wobec jednostek oceniających zgodność

914 *Zakres działalności akredytacyjnej Polskiego Centrum Akredytacji*

915 DA-02 Zasady stosowania symboli akredytacji PCA

916 DA-04 Cennik opłat za czynności związane z akredytacją

917 DA-05 Polityka dotycząca uczestnictwa w badaniach biegłości

918 DA-06 Polityka dotycząca zapewnienia spójności pomiarowej

919 DA-07 Polityka dotycząca akredytacji transgranicznej

920 DA-08 Prawa i obowiązki akredytowanego podmiotu

921 DA-09 Polityka dotycząca zakresu działalności akredytacyjnej PCA

922 DA-10 Akredytacja laboratoriów w zakresach elastycznych

- 923 **DA-11 Akredytacja jednostek oceniających zgodność do celów notyfikacji**
- 924 DAB-07 Akredytacja laboratoriów badawczych
- 925 DAP-04 Akredytacja laboratoriów wzorcujących
- 926 DAK-07 Akredytacja jednostek inspekcyjnych
- 927 DACS-01 Akredytacja jednostek certyfikujących systemy zarządzania
- 928 DACW-01 Akredytacja jednostek certyfikujących wyroby
- 929 DACP-01 Akredytacja jednostek certyfikujących osoby
- 930 DAVE-01 Akredytacja weryfikatorów EMAS
- 931 DAVG-01 Akredytacja weryfikatorów GHG
- 932 DAPT-01 Akredytacja organizatorów badań biegłości
- 933 DAM-01 Akredytacja laboratoriów medycznych
- 934 **16. Załączniki**
- 935 FA-01 Wniosek o akredytację
- 936 *Wzór Kontraktu z akredytowanym podmiotem*
- 937